

PROGRAMMA 2025-2026

Seniorenuniversiteit
Hasselt

UHASSELT

Datum	Titel lezing
29.09.2025	À la guerre!
06.10.2025	Kleur en licht meten: niet enkel wat je oog ziet, een blik achter de schermen.
13.10.2025	Bescherm je brein tegen dementie.
20.10.2025	Innovatie & Inclusie: een Yin-Yang.
27.10.2025	Herfstvakantie
03.11.2025	Immuuntherapie: tegen 2030 een vaccin tegen kanker?
10.11.2025	Brugdag met dinsdag 11 november
17.11.2025	Napoleon, een balans. (Smaakmaker voor de meerdaagse reis 2026)
24.11.2025	Aanhoudende lichamelijke klachten: een verwaarloosde 'global health issue' met aanzienlijke maatschappelijke gevolgen.
01.12.2025	Hartfalen: de cardiovasculaire uitdaging van de 21ste eeuw.
08.12.2025	Je kan niet elke belager of stalker opsluiten.
15.12.2025	'Music in the Cloud'. Over beiaardcultuur in de Lage Landen en elders.
22.12.2025	Kerstvakantie
29.12.2025	Kerstvakantie
05.01.2026	De duivel in elk van ons. Een duivelse transitie: hoe gewone mensen in staat zijn om buitengewoon kwaad te plegen.
12.01.2026	Cryptografie: wat het is, wat het kan en wat het niet kan.
19.01.2026	China en Rusland schudden de geopolitieke kaarten.
26.01.2026	Migratierecht: tussen recht en staat.
02.02.2026	Waarom onze kinderen almaar slechter lezen en wat we daaraan kunnen doen.
09.02.2026	George en Ira Gershwin: briljante Tin Pan Alley songwriters én grondleggers van de moderne popsong.
16.02.2026	Krokusvakantie
23.02.2026	Geen lezing
02.03.2026	Waterstof maken met behulp van de zon. Technologie van de toekomst.
09.03.2026	De afschaffing van de opkomstplicht bij de gemeenteraadsverkiezingen. Wat nu?
16.03.2026	Ozempic: alternatief voor een gezonde levensstijl?
23.03.2026	Hoe willen ouderen - vandaag en morgen - wonen?
30.03.2026	Inkomensongelijkheid in België: nieuwe inzichten in een paradox.
06.04.2026	Paasmaandag
13.04.2026	Paasvakantie
20.04.2026	Hoe een lichaam een tweede leven krijgt in het anatomisch onderwijs.
27.04.2026	Bouwen aan sterke bruggen tussen ziekenhuizen en de UHasselt voor een kwaliteitsvolle gezondheidszorg in Limburg.
04.05.2026	Humor: wat, waarom en hoe valt er te lachen?

Gastpreker

Em. Prof. dr. Kristien Hemmerechts (K.U. Brussel - auteur)

Steven Goetstouwers (ADMESY BV)

Em. Prof. dr. Reginald Deschepper (KU Leuven)

Françoise Chombar (Melexis)

Prof. dr. Evelien Smits (UAntwerpen)

Johan Op de Beeck (auteur)

Prof. dr. Katleen Bogaerts (UHasselt)

Prof. dr. Frederik Verbrugge (VUB en Universitair Ziekenhuis Brussel)

Veerle Cielen (Eerste Substituut-Procureur des Konings Parket Limburg)

Dr. Luc Rombouts (Beiaardschool Mechelen en beiaardier)

Dr. Christophe Busch (Hannah Arendt Instituut)

Prof. dr. ir. Joan Daemen (Radboud Universiteit Nijmegen)

Stefan Blommaert (VRT)

Prof. dr. Ellen Desmet (UGent)

Prof. dr. Eric Moonen (UHasselt)

Prof. dr. Jeroen D'hoë (KU Leuven en LUCA School of Arts)

Dr. ir. Jan Rongé (SOLHYD)

Prof. dr. Sofie Hennau (UHasselt)

Prof. dr. Ellen Blaak (UMaastricht)

Prof. dr. Ann Petermans (UHasselt)

Em. Prof. dr. André Decoster (KU Leuven)

Prof. dr. Leen Popleu (UHasselt)

Em. Prof. dr. Linda Vanormelingen (UHasselt)

Prof. dr. Piet Stinissen (UHasselt)

Em. Prof. dr. Jean Paul Van Bendegem (VUB)

VOORWOORD

Verhuisdozen

Met veel plezier en trots presenteren de leden van de stuurgroep en ikzelf u onze nieuwe reeks lezingen en reizen, gebundeld in deze mooie publicatie. Die is inmiddels uitgegroeid tot een vaste waarde. Natuurlijk zijn de inhoud van de lezingen en het verloop van de uitstappen pas écht een graadmeter voor de kwaliteit die wij voor ogen hebben. Maar we zijn vrij gerust, want we merken hoe deze bijeenkomsten telkens opnieuw druk worden bijgewoond en met veel enthousiasme worden onthaald. En dat doet ons deugd!

Dit academiejaar noteren we enkele, niet onbelangrijke, wijzigingen. Vooreerst mogen we een opmerkelijk groter aantal vrouwelijke sprekers verwelkomen dan in het verleden. Hun expertise, inzichten en boeiende verhalen verrijken ons programma en zorgen voor een nog bredere waaier aan onderwerpen.

Daarnaast staat er een wat grotere wijziging op stapel. De volgende jaren transformeert de campus te Diepenbeek immers naar een autoluwe campus en tegelijkertijd worden er grote nieuwbouw- en renovatieplannen uitgevoerd. Als gevolg hiervan zal de Seniorenuniversiteit de eerstvolgende jaren niet terecht kunnen in de haar zo vertrouwde lokalen. De gevolgen hiervan zullen meteen merkbaar zijn. Al vanaf september 2025 zal de Seniorenuniversiteit haar vaste stek op de campus verlaten en haar intrek moeten nemen in de zalen van Kinopolis. De gevolgen voor onze leden zijn niet min en de uitdagingen voor de stuurgroep om het aanbod vergelijkbaar te houden zijn immens.

Voor en na de lezingen bieden we immers ook ruimte voor ontmoeting en beleving buiten de vertrouwde muren van de auditoria. De koffiepauze en afsluitende receptie waren inmiddels een vaste traditie en dreigen nu het kind van de rekening te worden. Kinopolis is immers een private partner en die verhuurt nu eenmaal geen zalen aan de tarieven die we gewoon waren bij de UHasselt! Gelukkig springt de UHasselt ons zo goed als mogelijk te hulp. Natuurlijk blijft de eendaagse uitstap bestaan en brengt dat ons ook dit jaar weer naar een boeiende bestemming waar cultuur en gezelligheid hand in hand gaan. Daarnaast kijken velen ook al reikhalzend uit naar onze nieuwe meerdaagse culturele uitstap, een moment waarop onze leden samen nieuwe horizons kunnen verkennen.

Ondanks het minder aangename nieuws hopen wij dat u ook dit academiejaar met evenveel enthousiasme zal deelnemen aan de lezingen en uitstappen. We heten nieuwe leden alvast welkom en koesteren de herinneringen aan leden die ons helaas hebben verlaten. Laat u inspireren door de sprekers, geniet van de boeiende gesprekken en beleef samen met ons een academiejaar vol veranderingen, nieuwe inzichten en ontdekkingen.

Jos Thys
Voorzitter Seniorenuniversiteit

Maandag 29 september 2025 – 14.00u

À la guerre

EM. PROF. DR. KRISTIEN HEMMERECHTS - KATHOLIEKE UNIVERSITEIT BRUSSEL - AUTEUR

Hubertina Aretz, Leopold Flam, Gerard Boyart en Maria Van Lommel zaten tijdens WO II alle vier in het verzet. De laatste twee waren een echtpaar, Hubertina hielp tijdens de oorlog joden in Antwerpen en betaalde daar een zware prijs voor. Leopold Flam was een jood die werd opgepakt en Buchenwald overleefde. Hubertina en Leopold werden op 15 maart 1944 gearresteerd en naar een concentratiekamp gestuurd. De echtelieden Gerard en Maria werden op 19 januari 1944 gearresteerd en naar een concentratiekamp gestuurd. Hubertina en Maria werden met dezelfde trein uit Antwerpen naar Ravensbrück gedeporteerd en zaten ruim vijf weken lang in dezelfde quarantainebarak. Of ze met elkaar kennis hebben gemaakt is niet bekend, maar de kans is groot. Leopold en Gerard werden allebei zwaar mishandeld in de kantoren van de Antwerpse Sipo-SD, de Sicherheitspolizei-Sicherheitsdienst. Alle vier zijn ze erin geslaagd de extreme ontberingen en vernederingen te overleven, zij het ternauwernood. En alle vier hebben ze over hun ervaringen een geschreven getuigenis nagelaten met concrete en levendige details. In de lezing 'À la guerre' vertelt Kristien Hemmerechts hun verhaal aan de hand van fragmenten en foto's. Deze lezing is een eerbetoon aan hun grote moed en wilskracht. Over Hubertina Aretz publiceerde Kristien Hemmerechts de historische roman 'Hubertina' (2021). Samen met Guido Van Wambeke stelde zij het boek 'Ik zal alles verdragen, ook mezelf' (2023) samen met fragmenten uit de dagboeken en briefwisseling van Leopold Flam; en zij redigeerde de getuigenis van Gerard Boyart en Maria Van Lommel in 'De beul was dood' (2023).

Em. Prof. dr. Kristien Hemmerechts is de auteur van romans, verhalen, reisverhalen en essays. Zij wenst met haar verhalen inzicht te verkrijgen in het menselijk handelen en de menselijke verhoudingen: waarom doen mensen wat ze doen; wat speelt er zich af achter de façade; wat gaat er om in de hoofden van mensen, of in hun hart; valt dit überhaupt te achterhalen?

Kristien Hemmerechts studeerde Germaanse Filologie aan de K.U. Brussel en de KU Leuven. In 1986 promoveerde ze tot doctor in de Germaanse Filologie aan de KU Leuven. In 1992 werd ze deeltijds hoofddocente Engelse Letterkunde aan de K.U. Brussel, doceert ze sinds 1999 Creatief Schrijven aan het Herman Teirlinck Instituut in Antwerpen (nu Hogeschool Antwerpen, departement Dramatische Kunst) en sinds 2020 is ze met emeritaat.

Als schrijver debuteerde ze in 1986 met drie verhalen in het Engels en publiceerde haar eerste roman 'Een zuil van zout' in 1987. Ze publiceerde tal van werken, fictie zowel als non-fictie, en ontving diverse prijzen. Ze schreef scenario's voor films en documentaires. Haar werk is vertaald in meer dan tien talen.

Naar aanleiding van de Canvas-reeks Kinderen van de collaboratie begon ze zich actief te verdiepen in de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog, deze interesse resulteerde in verschillende publicaties.

Maandag 6 oktober 2025 – 14.00u

Kleur en licht meten: niet enkel wat je oog ziet, een blik achter de schermen

STEVEN GOETSTOUWERS - ADMESY BV

Al ruim 100 jaar tracht men in de wereld van de kleurmetingen de werking van het menselijk oog te evenaren, maar het oog blijft een waar technisch wonder. In deze lezing nemen we letterlijk een kijkje achter de schermen van kleur en licht. We leren hoe het menselijk oog licht (en dus kleur) waarneemt en welke technische uitdagingen erbij komen kijken om dit bij de productie van consumentenelektronica zoals smartphones, tablets, en dergelijke te evenaren. Admesy is een specialist op het gebied van kleur- en lichtmetingen in de productielijnen van elektronica en biedt via kleurmetingen eveneens een inkijk achter de processen die in deze gigantische industrie spelen. Zo biedt kleur en licht plots ook een verrassende inkijk in een van de grootste mondiale sectoren en haar geopolitieke invloed.

Steven Goetstouwers is sinds 2012 CEO en mede-eigenaar van Admesy BV, een Nederlandse fabrikant van colorimeters, spectrometers en spectrale visiesystemen. In deze rol heeft Steven Goetstouwers meerdere internationale kantoren opgezet en is het bedrijf uitgegroeid tot een gerenommeerde leverancier voor de grootste fabrikanten in de consumentenelektronica. Voordien werkte hij bij NV Industriebank LIOF, een regionale durfkapitalist. Bij LIOF was hij verantwoordelijk voor investeringen in hightech start-ups in een vroege fase. In deze jaren was hij betrokken bij meer dan 50 start-up ideeën en bedrijven als aandeelhouder en/of lid van adviesraden. Direct na zijn afstuderen begon hij te werken aan de Universiteit Maastricht Business School, waar hij startende ondernemers hielp bij het ontwikkelen van een solide businessplan. Hij studeerde aan de UHasselt (Bachelor Handelsingenieur) en aan de UMastricht (Master in Internationaal Ondernemen). Meer recent, in 2021, behaalde hij een Master in Business Administration aan het Open Borders MBA-programma van het HEC Liège.

Maandag 13 oktober 2025 – 14.00u

Bescherm je brein tegen dementie.

PROF. DR. REGINALD DESCHEPPER - KU LEUVEN

Al decennialang leeft het idee dat dementie een onvoorspelbare, ongeneeslijke hersendoder is, dat je dementie alleen maar lijdzaam kunt ondergaan. Toch vertellen nieuwe wetenschappelijke inzichten en cijfers een heel ander verhaal: ongeveer de helft van de gevallen van dementie is gelinkt aan onze levensstijl, en valt dus vaak te voorkomen.

In het boek met als titel 'Bescherm je brein tegen dementie. Wat de wetenschap ons leert over vergrijzende hersenen en wat je zelf kunt doen.' - verschenen bij Lannoo in 2024 - vat Reginald Deschepper honderden studies samen en vertaalt hij die in concrete, haalbare adviezen die iedereen kan toepassen. De belangrijkste zaken die je zelf kunt doen vormen 'de gereedschapskist van de dementologie': voeding, beweging, slaap, neurofitness (je brein stimuleren) en brainboosters (supplementen en technologie).

Het boek is evidence based en richt zich op een breed publiek. Het bevat meer dan 400 verwijzingen naar wetenschappelijke studies en is ook voor artsen en andere zorgverleners een waardevolle bron van informatie met praktische handvatten om dementie preventie toe te passen in de dagelijkse praktijk.

Em. Prof. dr. Reginald Deschepper is medisch antropoloog, hoogleraar aan de VUB en nu met emeritaat. Hij is medeoprichter en voorzitter van de VZW LifeMe (Lifestyle as Medicine), een organisatie van onderzoekers, artsen en patiënten die de mogelijkheden van levensstijl als medicijn onder de aandacht willen brengen. Hij is (co)auteur van een honderdtal wetenschappelijke publicaties en drie boeken voor een breed publiek over gezonde levensstijl, vertragen van veroudering en voorkomen van dementie. Hij is ook een veelgevraagd spreker over levensstijl, gezond ouder worden en het voorkomen van dementie. Een artikel op basis van een interview over dementie in Knack was het meest gelezen artikel van 2024 in Knack in de rubriek Gezondheid.

Maandag 20 oktober 2025 – 14.00u

Innovatie & Inclusie: een Yin-Yang?

FRANÇOISE CHOMBAR - MELEXIS

Innovatie en inclusie, 2 concepten die elkaar versterken en onderling afhankelijk zijn. Inclusie begint reeds bij de geboorte. Innovatie is wat bedrijven duurzaam maakt. Diversiteit en inclusie in teams stimuleren innovatie en hebben een positieve impact op economie en maatschappij. Daarom hebben we meer vrouwen en meer kleur in STEM nodig. Ook een diverse raad van bestuur heeft daarin een belangrijke rol te spelen.

En wat kunnen wij doen om hier een verschil te maken?

Françoise Chombar is een van de prominentste Belgische bedrijfsleiders van haar generatie. Ze is voorzitter en medeoprichter van Melexis. Ze was 18 jaar lang CEO van Melexis (van 2003 tot 2021). Het beursgenoteerde bedrijf maakt micro-elektronica voornamelijk voor de autosector en heeft vestigingen in twaalf landen, in Limburg is er een afdeling in Tessenderlo. Ze is momenteel lid van de Raad van Bestuur van Umicore, Soitec, Smart Photonics, Antwerp Management School en Mediafin en investeerder in enkele start-ups/scale-ups.

Daarnaast is ze voorzitter van het STEM-platform, een adviesraad van de Vlaamse Regering die jongeren aanmoedigt om een STEM-opleiding (Science, Technology, Engineering of Mathematics) te volgen. Françoise Chombar's langdurig engagement voor meer STEM en diversiteit en inclusie wordt gedreven door haar diepe geloof in de positieve maatschappelijke impact ervan.

Zij behaalde een master Toegepaste Taalkunde (Nederlands, Engels en Spaans) aan de Universiteit Gent.

Maandag 3 november 2025 - 14.00u

Immuuntherapie: tegen 2030 een vaccin tegen kanker?

PROF. DR. EVELIEN SMITS - UNIVERSITEIT ANTWERPEN

Op 1 oktober 2018 ging de Nobelprijs Fysiologie of Geneeskunde naar 2 grondleggers van immuuntherapie. De drijvende kracht achter het snel groeiende onderzoeksdomein van kankerimmuuntherapie is de observatie dat het immuunsysteem kankercellen kan herkennen en elimineren. Mocht dit systeem onfeilbaar zijn, dan kreeg niemand kanker. Een van de sleuteleigenschappen van kankercellen is dan ook hun vermogen om te ontsnappen aan het immuunsysteem. Immuuntherapie is erop gericht om het immuunsysteem de nodige wapens te geven om deze kankercellen alsnog te elimineren. Dit gebeurt enerzijds door het activeren van het immuunsysteem, onder andere met vaccins, en anderzijds door het blokkeren van de mechanismen waarmee kankercellen ontsnappen. De beste resultaten zullen waarschijnlijk verkregen worden door het combineren van beide pistes. Bovendien is ondertussen duidelijk dat bepaalde andere kankerbehandelingen, zoals bestraling, tumorcellen kunnen doden op een manier die het immuunsysteem activeert. Daarom is het interessant om ook combinaties van immuuntherapie met andere behandelingen te onderzoeken. Dankzij de recente successen staat het in elk geval vast dat immuuntherapie hoe langer hoe meer zijn weg vindt naar de kliniek en het ondertussen deel uitmaakt van de standaardbehandeling voor verschillende kankertypes, al zijn er nog hindernissen op de weg.

Prof. dr. Evelien Smits onderzoekt kankerimmuuntherapie van basisonderzoek tot klinische studies in het Centrum voor Oncologisch Onderzoek van de Universiteit Antwerpen en het Centrum voor Celtherapie en Regeneratieve Geneeskunde in het Universitair Ziekenhuis Antwerpen. Na haar studies Biomedische Wetenschappen, behaalde Prof. Smits in 2008 haar doctoraat in de Medische Wetenschappen aan de Universiteit Antwerpen. In 2013 richtte ze haar eigen onderzoeksteam op, dat ondertussen 25 teamleden telt. Haar team is succesvol in het opsporen van nieuwe doelwitten en het ontwikkelen van nieuwe combinatiebehandelingen met immuuntherapie voor het behandelen van kanker. Naast haar onderzoek doet ze op verschillende manieren aan maatschappelijke dienstverlening, onder andere als expert in de Hoge Gezondheidsraad en als voorzitter van de Biomedische Commissie van Kom op tegen Kanker. In 2017 ontving ze als enige laureaat een prijs van de Vlaamse en Waalse Fondsen voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO en FNRS) voor haar onderzoek naar immuuntherapie.

Maandag 17 november 2025 – 14.00u

Napoleon, een balans.

JOHAN OP DE BEECK - AUTEUR

Als kind van de Verlichting stond Napoleon aan de wieg van de moderne Europese samenleving. Zeer actuele principes zoals de scheiding van kerk en staat en de godsdienstvrijheid zijn door hem ingevoerd. Onder zijn bewind kwam ook de eerste Code Civil tot stand, het burgerlijk wetboek dat voor het eerst de gelijkheid, de Égalité, van alle mensen voor de wet vastlegde. De Code Napoléon is nog steeds de basis van onze hedendaagse rechtsstaat. Johan Op de Beeck neemt u mee naar een zeer bewogen periode in de Europese geschiedenis en schetst een genuanceerd portret van de belangrijkste Europese leider van de moderne tijd, maar ook de medeverantwoordelijke voor veel oorlogsleed. De lezing wordt geïllustreerd met tijdsdocumenten.

Johan Op de Beeck noemt zichzelf een liefhebber en schrijver van geschiedenis die boeit, leert en verwondert. Hij heeft een carrière in de media en de journalistiek achter de rug. Hij was actief als ankerman van het VRT-journaal, documentairemaker, directeur van Canvas, presentator en interviewer van verschillende talkshows en hoofdredacteur van verschillende media in binnen- en buitenland. Hij maakte meer dan 20 grote internationale documentaires. Hij startte de regionale nieuwszender TV Limburg en de zakenzender Kanaal Z op.

Vandaag is hij auteur van een reeks succesvolle non-fictieboeken en historische thrillers.

Maandag 24 november 2025 – 14.00u

Aanhoudende lichamelijke klachten: een verwaarloosde 'global health issue' met aanzienlijke maatschappelijke gevolgen.

PROF. DR. KATLEEN BOGAERTS - UNIVERSITEIT HASSELT

In ongeveer 16-25% van de gevallen worden fysieke symptomen chronisch, zonder dat hier een afdoende organische verklaring voor gevonden wordt. Aanhoudende fysieke symptomen treffen alle leeftijdsgroepen. Ongeveer 25% van de kinderen en adolescenten ervaart pijngerelateerde klachten zoals chronische buikpijn, hoofdpijn, ademnood, duizeligheid, maar ook aanhoudende vermoeidheid of musculoskeletale pijn. Bij ouderen treft chronische pijn 25-50% van de mensen die thuis wonen en tot 80% van de mensen in woonzorgcentra. Persisterende vermoeidheid treft 10-30%, slaapproblemen 40-70%, en gastro-intestinale klachten treffen 26% van de vrouwen en 16% van de mannen van 65 jaar en ouder. Aanhoudende fysieke klachten hebben invloed op de levenskwaliteit van de getroffen en hun families en leiden tot hoge cijfers van schoolverzuim bij kinderen en jongeren, alsook werkonbekwaamheid bij de actieve bevolking. De maatschappelijke kosten zijn aanzienlijk. In deze lezing geven we een update van actueel wetenschappelijk onderzoek rond persisterende lichamelijke klachten. Daarin staat het biopsychosociale model centraal en staan we stil bij voorbeschikkende, uitlokkende en instandhoudende factoren. Verdieping wordt gegeven aan de hand van een concreet voorbeeld van best-practice interdisciplinair samenwerken rond deze problematiek.

Prof. dr. Katleen Bogaerts studeerde af aan het departement Psychologie van de KU Leuven als klinisch psycholoog in 2003 en behaalde haar doctoraat binnen het expertisedomein van persisterende lichamelijke klachten en functionele syndromen aan dezelfde instelling in 2008. Ze volgde een postgraduaatopleiding in de Gedragstherapie aan de KU Leuven en de mindfulnesstraining voor professionele hulpverleners in 2012. Ze is sinds 2017 aangesteld als Associate Professor aan de Faculteit Revalidatiewetenschappen van de UHasselt en is tevens als gastprofessor verbonden aan de Onderzoeksgroep voor Gezondheidspsychologie van de KU Leuven, gastdocent binnen de postgraduaat opleiding Psychodiagnostiek (Thomas More) en de interuniversitaire PEV Psychodiagnostiek van de UGent-KU Leuven-VUB. Voor onderzoekswerk kreeg ze tal van beurzen onder meer: FWO junior research project (2021-2025), Horizon 2020 Marie Skłodowska Curie Research Network (2021-2024), RIZIV studie 'FearedBack' (2018-2021), Interreg Meuse - Rhine IMr Blue Zone (2024-2027).

Zij is stichter van TUMI Therapeutics, een multidisciplinair expertisecentrum voor de preventie, diagnose en behandeling van hyperventilatie, stressgerelateerde klachten, en medisch onverklaarbare fysieke symptomen (MoU onderzoekscentrum met als partner KU Leuven en UHasselt).

Maandag 1 december 2025 - 14.00u

Hartfalen: de cardiovasculaire uitdaging van de 21ste eeuw.

PROF. DR. FREDERIK VERBRUGGE - VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL -
UNIVERSITAIR ZIEKENHUIS BRUSSEL

Hartfalen is de situatie waarbij er een onvermogen van de hartspier ontstaat om te voorzien in de noodzakelijke doorbloeding van alle organen van het lichaam volgens hun metabole vraag, of wanneer deze doorbloeding enkel gevrijwaard kan worden door pathologisch hoge drukken in het hart. Elke cardiovasculaire aandoening waarbij hartspiercellen beschadigd worden kan uiteindelijk aanleiding geven tot een verzwakking van de pompfunctie van het hart en bijgevolg ook hartfalen. De verbeterde overleving bij diverse hartziekten, het ouder worden van de algemene populatie, en de toename van obesitas en overgewicht als risicofactoren, dragen bij tot een exponentiële groei van het aantal mensen met hartfalen en maken van deze aandoening een belangrijke uitdaging voor de toekomst. Hartfalen, als hoofd- of nevendiagnose, is vandaag de dag de meest frequente aandoening bij 65-plussers opgenomen in het ziekenhuis en dit heeft ook belangrijke economische consequenties.

Prof. Verbrugge zal in zijn lezing een overzicht geven van de huidige epidemiologie van hartfalen met focus op belangrijke trends die zich lijken af te tekenen voor de toekomst. Hij zal de belangrijkste oorzaken en ziektemechanismen van hartfalen bespreken, alsook de snel evoluerende behandelingsmogelijkheden.

Prof. dr. Frederik Verbrugge is een cardioloog/intensivist met bijzondere interesse in hartfalen, inspanningsfysiologie en cardiale apparaten (pacemakers en defibrillatoren). Prof. Verbrugge studeerde met grootste onderscheiding af als arts aan de KU Leuven in 2010. Hij behaalde vervolgens een doctoraat in de biomedische wetenschappen aan de UHasselt in 2015 en werd erkend als cardioloog/intensivist in 2018/2019, opnieuw aan de KU Leuven. Na een subspecialisatie in de inspanningsfysiologie van 1 jaar in de prestigieuze Mayo Clinic (Rochester, MN, VS) werkt prof. Verbrugge sinds oktober 2020 in het Universitair Ziekenhuis Brussel. Vanaf oktober 2024 is hij ook aangesteld als docent aan de VUB. Prof. dr. Verbrugge bezit het certificaat voor 'Advanced Studies in Heart Failure' van de Universiteit Zürich (Zwitserland) en behaalde een Master in Clinical Trials aan de Universiteit van Oxford (Groot-Brittannië). Hij is tevens alumnus van FWO Vlaanderen en de Belgian American Educational Foundation. Hij is mede-uitgever van het tijdschrift European Heart Journal: Acute Cardiovascular Care, het officiële tijdschrift van de Europese vereniging voor acute cardiologie. Hij is hoofd- of medeauteur van meer dan 190 publicaties en hoofdstukken over zijn expertisedomein in 5 boeken.

Maandag 8 december 2025 – 14.00u

Je kan niet elke belager of stalker opsluiten.

VEERLE CIELEN - EERSTE SUBSTITUUT-PROCUREUR DES KONINGS PARKET LIMBURG

Stalking is een misdrijf dat de slachtoffers langdurig in zijn greep kan houden. Wat gebeurt er wanneer je leven wordt beheerst door iemand die je niet kunt ontlopen? De aangiften van stalking bij politie kaders vaak in een intrafamiliale context.

De impact van intrafamiliaal geweld op slachtoffers is diepgaand en kan langdurige fysieke, emotionele, psychologische en zelfs sociale gevolgen hebben.

Hoe gaat het openbaar ministerie om met belaging en met intrafamiliaal geweld? En wordt er vaak aangifte gedaan van deze misdrijven?

Veerle Cielen, referentiemagistraat partnergeweld bij het parket van Limburg, presenteert de cijfers, de dynamieken die spelen en geeft inzicht in de aanpak door politie en parket. Hoe gebeurt een risicotaxatie en wanneer worden maatregelen zoals een contactverbod, een tijdelijk huisverbod en een mobiel stalking alarm ingezet? Is een gevangenisstraf een oplossing? Wat is een 'intieme terrorist'? En hoe worden kinderen beschermd in gezinnen waar geweld een dagelijkse realiteit is? Ook de multidisciplinaire benadering van deze misdrijven komt aan bod. Ze legt uit hoe het parket samen met verschillende professionals binnen Veilig Huis samenwerkt om het geweld binnen gezinnen of tussen (ex-)partners te stoppen.

Eerste substituut Veerle Cielen is verantwoordelijk voor de afdeling van parket Limburg die veelvoorkomende criminaliteit behandelt en is referentiemagistraat partnergeweld en eengerelateerd geweld. Zij studeerde rechten aan UFSIA (nu Universiteit Antwerpen) en aan de KU Leuven en was korte tijd advocaat aan de balie Hasselt. Haar loopbaan bij het parket startte in 1999 met een gerechtelijke stage, in 2001 werd ze benoemd als substituut-procureur aan het parket Antwerpen, in 2002 aan het parket Tongeren. In 2017 werd ze Eerste Substituut-procureur des Konings aan het parket Limburg. Ze is sectieverantwoordelijke sectie M+ (veelvoorkomende criminaliteit) parket Limburg en referentiemagistraat partnergeweld en eengerelateerd geweld. Bovendien is ze lesgever IGO (Instituut voor gerechtelijke opleiding) en bestuurslid van de Unie van Vlaamse jeugdmagistraten.

Maandag 15 december 2025 – 14.00u

'Music in the Cloud'. Over beiaardcultuur in de Lage Landen en elders.

DR. LUC ROMBOUTS - BEIAARDSCHOOL MECHELEN/BEIAARDIER

Vlaanderen heeft in vele kunstvormen topprestaties geleverd. Het meest oorspronkelijke cultuurproduct dat onze regio heeft voortgebracht is echter de beiaard. Rond 1500 transformeerden vaklui in de vorstendommen Vlaanderen en Brabant torenklokken tot muziekinstrumenten. Daarmee creëerden ze het grootste muziekinstrument ter wereld. De beiaard is het product van financiële en culturele hoogconjunctuur in de Zuidelijke Nederlanden ten tijde van Keizer Karel. De beiaard is het oudste muzikale massamedium in de geschiedenis en dus een verre voorloper van radio en internet.

De heldenstatus van België tijdens WO I gaf de beiaardcultuur internationaal bekendheid en leidde tot de introductie van de beiaard in de Verenigde Staten, dat naast Nederland en België het derde 'grote' beiaardland is. Ook al vindt men vandaag beiaarden in 30 landen, toch is de helft van alle instrumenten wereldwijd nog steeds geconcentreerd in het historische gebied van de Lage Landen. Door hun repertoire voortdurend te actualiseren slagen beiaardiers erin torenmuziek maatschappelijk relevant te houden, ook al had het instrument al lang moeten verdwenen zijn door de komst van compactere en goedkopere muzikale media vanaf de 19de eeuw. De inspanningen van de Belgische beiaardiers om dit muzikale erfgoed te actualiseren werden in 2014 erkend door UNESCO.

Dr. Luc Rombouts is universiteitsbeiaardier van Leuven, beiaardier van de Abdij van Park en stadsbeiaardier van Tienen. Hij is curator van het erfgoedprogramma Beiaardcultuur Leuven. Samen met Twan Bearda vormt hij het vierhandig beiaardduo The Bells' Angels. Luc Rombouts trad op in verschillende Europese landen, in de USA en in Canada. Aan de Mechelse beiaardschool doceert hij de vakken beiaardgeschiedenis en campanologie.

Hij studeerde aan de KU Leuven en behaalde een master in de Klassieke Filologie en een master in Business Wetenschappen. Na een loopbaan bij KBC nam zijn passie voor de beiaard het over. Hij heeft veel werk verricht om de beiaard en de cultuur hier rond te verrijken, uit te diepen en te promoten. Hij werkte aan de opname van de Vlaamse beiaardcultuur op de inventaris Vlaanderen Immaterieel Cultureel Erfgoed in 2011 en aan een UNESCO dossier voor de erkenning van de beiaardcultuur in 2014. Hij promoveerde in 2016 cum laude aan de Universiteit Utrecht met een dissertatie over de oorsprong van de beiaard. Door lezingen en publicaties brengt hij het brede publiek in contact met de beiaardcultuur. Hij schreef meerdere boeken, waaronder de omvangrijke beiaardgeschiedenis 'Zingend Brons', die meermaals bekroond werd.

Maandag 5 januari 2026 – 14.00u

De duivel in elk van ons. Een duivelse transitie: hoe gewone mensen in staat zijn buitengewoon kwaad te plegen.

DR. CHRISTOPHE BUSCH - HANNAH ARENDT INSTITUUT

Wanneer na afloop van de tweede wereldoorlog de ware omvang van de gruweldaden van de nazi's aan het licht komt, is er een vraag die de wereld bezig houdt: hoe was het menselijk mogelijk die misdaden te begaan? Aanvankelijk werden de daders van de Shoah als uitzonderlijk kwaadaardige sadisten en psychopaten beschouwd. Uit verder onderzoek bleek dat veel daders eenvoudige burgers zijn met normale gezinslevens en heel gewone sociale relaties. Vanuit die opmerkelijke vaststelling groeit de aandacht voor het zogenaamde daderperspectief: hoe zijn schijnbaar 'gewone' mensen in staat anderen de meest gruwelijke dingen aan te doen?

Deze lezing gebruikt naast historische voorbeelden, ook sociaal psychologische onderzoeken om de tijdloze mechanismen achter collectief geweld te laten oplichten. Ze biedt een boeiende invalshoek voor het begrijpelijk maken van massageweld, zowel in historische voorbeelden als in de actualiteit en zelfs in de dagdagelijkse leefwereld van jongeren op school, in de metro of het winkelcentrum.

Dr. Christophe Busch is criminoloog (UGent) en Master in de Holocaust- en Genocidestudies (Universiteit van Amsterdam). Na zijn studies criminologie aan de UGent begon hij in 2001 te werken in de forensische psychiatrie voor de behandeling van ontoerekeningsvatbare daders (internering). Later stond hij als coördinator in voor de uitbouw van een forensisch psychiatrisch zorgcircuit. Eind 2012 maakte hij de overstap naar Kazerne Dossin (Memoriaal, Museum en Onderzoekscentrum over de Holocaust en Mensenrechten) waar hij in januari 2013 werd aangesteld als operationeel directeur en in juli 2016 als algemeen directeur, in opvolging van Herman Van Goethem die rector werd aan de UAntwerpen. Hij doctoreerde aan de UAntwerpen over de complexiteit van dadergedrag en de rol van beeldvorming in processen van cumulatieve radicalisering. Hij is betrokken als expert radicalisering binnen verschillende overheidsdiensten. Eind 2019 verliet hij Kazerne Dossin en werd hij directeur van het Hannah Arendt Instituut voor diversiteit, stedelijkheid en burgerschap.

Maandag 12 januari 2026 – 14.00u

Cryptografie: wat het is, wat het kan en wat het niet kan.

PROF. DR. IR. JOAN DAEMEN - RADBOUD UNIVERSITEIT NIJMEGEN

Cryptografie, oftewel geheimschrift, is sinds de uitvinding van het schrift ingezet voor de bescherming van militaire, diplomatieke of in het algemeen gevoelige communicatie. De kennis van cryptografische technieken, en het breken ervan, cryptoanalyse genoemd, was lange tijd voorbehouden aan enkelingen die hun kennis en technieken voor zich hielden. Sinds de jaren zeventig is de cryptologie opengebroken als een volwaardige open wetenschappelijke discipline en hebben we een explosieve groei gezien in kennis en nieuwe toepassingen. In deze lezing zal Joan Daemen de basisprincipes van cryptografie uitleggen en op welke manier cryptografie een rol speelt in de beveiliging van onze moderne gedigitaliseerde wereld en dit illustreren met voorbeelden uit de eerste hand.

Prof. dr. ir. Joan Daemen, geboren in Achel, is verbonden als gewoon hoogleraar Symmetric Cryptography aan de Radboud Universiteit Nijmegen, deeltijds sinds 2015 en voltijds sinds 2018. Hij is hoofd van de Digital Security (DiS) Group. Hij studeerde aan de KU Leuven af als burgerlijk elektrotechnisch-werktuigkunde ingenieur in 1988 en behaalde zijn doctoraat aan de Computer Security and Industrial Cryptography (COSIC)-onderzoeksgroep KU Leuven in 1995 over het ontwerp van symmetrische cryptografie. Zijn loopbaan is hij gestart bij Johnson & Johnson (Beerse) in 1995, om over te stappen in 1996 naar Bacob Bank als security architect, vervolgens naar Banksys tot hij in 1998 startte bij Proton World en vanaf 2003 als security architect en cryptografie aan de slag ging bij STMicroelectronics. Hij ontving de prestigieuze European Research Council (ERC) beurs in 2018. Parallel ontving hij in 2018 een NWO TOP beurs voor een onderzoeksvorstel gerelateerd aan het ontwerp van symmetrische crypto. Hij kan een indrukwekkende lijst van PhD studenten en postdocs voorleggen waarvan hij het doctoraatsonderzoek begeleidt of begeleid heeft. Hij was initiatiefnemer en mede-ontwerper van het Rijndael block cipher en de Keccak-cryptographic hash function die het Amerikaanse National Institute of Science and Technology (NIST) als standaarden heeft geselecteerd, de eerste als AES in 2000 en de laatste als SHA-3 2012. Deze standaarden worden momenteel wereldwijd toegepast in software, computer hardware, micro-elektronica chips, speciale instructies van processoren en telecommunicatie die we allemaal dagelijks gebruiken.

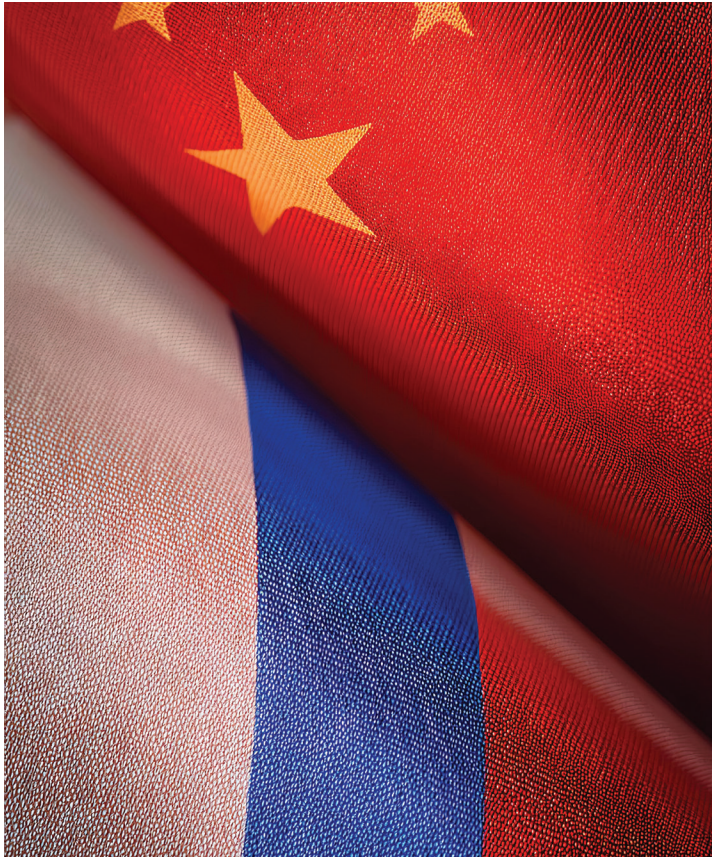
Maandag 19 januari 2016 - 14.00u

China en Rusland schudden geopolitieke kaarten.

STEFAN BLOMMAERT - VLAAMSE RADIO- EN TELEVISIEOMROEPORGANISATIE - NWS

Dat de wereld die gecreëerd werd na het uiteenvallen van de Sovjet-Unie begin jaren negentig niet lang heeft standgehouden, is voor iedereen duidelijk. De opkomst van nieuwe geopolitieke spelers en de vorming van diverse alternatieve bondgenootschappen maakten een einde aan de suprematie van het Westen. De hoop dat er een vreedzame samenwerking zou komen tussen de voormalige vijanden van de Koude Oorlog is helemaal vervlogen. China en Rusland spelen in die evolutie elk op hun manier een belangrijke rol. De Chinese economische hervormingen die ruim 45 jaar geleden werden ingezet door Deng Xiaoping maakten van China een economische reus, die steeds meer zijn geopolitieke plaats in de wereld opeist. Het land verovert dankzij zijn uitgekende strategie van investeringen in infrastructuur van achtergebleven landen een ongekennde invloed die zich niet beperkt tot Azië, maar die het voorbije decennium een wereldwijd karakter heeft gekregen. Het Belt and Road Initiative of het 'Nieuwe Zijderoute'-project wordt in de media onderbelicht, maar zorgt er quasi geruisloos voor dat tientallen landen – tot dicht bij ons – schatplichtig worden aan Peking. De Chinese diplomatie is onder Xi Jinping almaar assertiever geworden. De militaire kracht van China groeit jaar na jaar. Bezorgdheid is er in het Westen ook over de goede relaties die China opbouwde met Rusland. De twee bondgenoten hebben wederzijdse economische belangen, en zijn ook politiek en militair steeds meer naar elkaar toegegroeid. Vormen zij samen een bedreiging, of moeten er kanttekeningen worden geplaatst bij de vriendschapsbanden tussen Moskou en Peking, een vriendschap die zij zelf omschrijven als 'zonder limieten'? We zoeken het uit in de lezing 'China en Rusland schudden de geopolitieke kaarten'.

Stefan Blommaert is een VRT-journalist op rust (2023). Hij is gespecialiseerd in Oost- en Centraal Europa, en de Balkan. Sinds de eeuwwisseling heeft hij zich voornamelijk gefocust op Azië en vooral China. Hij studeerde Hedendaagse Geschiedenis aan de VUB en begon zijn loopbaan in het onderwijs als leraar geschiedenis. Er kwam na twee jaar reeds een carrière shift, hij werd journalist bij de VRT en bleef daar tot het eind van zijn loopbaan. Hij was aanwezig bij de teloorgang van de communistische regimes in Oost- en Centraal Europa en deed verslaggeving over de Balkanoorlog. Sinds 1996 was hij permanent buitenlandverslaggever. Zijn recentste reportages waren in 2021 over 'Belt en Road' in Europa en in 2023 over Taiwan en de spanningen in China.

Hij was Fellow van de VUB en gastdocent voor masterstudenten in de journalistiek aan de VUB. Hij was ook auteur van verschillende boeken, zijn laatste werk verscheen in 2019 met als titel 'De eeuw van Xi' - waar de evolutie van China van achtergebleven communistische heilstaat tot een economische en politieke wereldmacht.

Maandag 26 januari 2026 – 14.00u

Migratierecht: tussen mens en staat.

PROF. DR. ELLEN DESMET - UNIVERSITEIT GENT

Waarom hebben sommige mensen een visum nodig om naar België te komen en anderen niet? Waarom verlopen verblijfsprocedures voor de ene veel moeilijker dan voor de andere?

Migratierecht is complex en technisch, zelfs voor juristen. Ellen Desmet neemt je mee in het labrynt van het migratierecht aan de hand van negen verhalen. Ze sprak hiervoor met negen personen uit verschillende hoeken van de wereld, die om uiteenlopende redenen naar België kwamen: voor het werk, voor de liefde, op de vlucht... Je komt meer te weten over de procedures die ze volgden, wat vlot liep en op welke hindernissen ze stootten. Hoe krijg je een verblijfsvergunning in België, en wat doet dat met een mens?

Prof. dr. Ellen Desmet is professor migratierecht aan de Faculteit Recht en Criminologie van de UGent, waar ze de onderzoeksgroep Migratierecht (MigrLaw) oprichtte. Haar onderzoek focust zich op de intersectie tussen migratierecht, mensenrechten en rechtsantropologie. Ze doceert Migratierecht en Recht en samenleving, en coördineert het migratierecht component van de Legal Clinic mensenrechten en migratierecht.

Ellen Desmet vulde haar rechtenstudies (KU Leuven) aan met een Master in Cultures and Development Studies (KU Leuven) en een master in Ontwikkelingssamenwerking (UGent). Zij behaalde een doctoraat in de rechten aan de KU Leuven (2010). Hierna was zij verbonden aan het Kenniscentrum Kinderrechten, de Onderzoeksgroep Recht en Ontwikkeling van de UAntwerpen en het Human Rights Centre van de UGent.

Maandag 2 februari 2026 – 14.00u

Waarom onze kinderen almaar slechter lezen en wat we daaraan kunnen doen.

PROF. DR. ERIC MOONEN - UNIVERSITEIT HASSELT

Eigenlijk zou iedereen op school goed moeten leren lezen. Maar dat gebeurt niet. De groep kinderen en jongeren die niet goed leest, groeit als kool. Van de middelbare scholieren is inmiddels ruim één op vijf laaggeletterd. Dat is geen luxeprobleem, voor die jongeren en voor de samenleving is het een ramp. De verklaringen voor die toestand worden vooral bij die scholieren en hun omgeving gezocht. Spreken ze thuis wel Nederlands? Hebben ze genoeg boeken in huis? Zijn ze niet dyslectisch? Komt het niet door de sociale media? Maar een vraag wordt zo goed als nooit gesteld: wat hebben ze precies over letters geleerd? Wie het leesonderwijs door een taalkundige bril bekijkt, ziet echter meteen dat kinderen daar systematisch warrige en zelfs foute dingen leren. De gebruikelijke commerciële methodes voor aanvankelijk lezen blijken er niet in te slagen de essentiële leerinhouden correct en helder te presenteren. Zou dat er écht niets mee te maken hebben? Om moeizaam lezende kinderen de steun en hulp te kunnen geven die ze nodig hebben, zullen we de focus van onze discussies moeten verleggen. Die moeten niet langer gaan over wie van die kinderen leeszak is en wie niet, maar over hoe we hun problemen oplossen. En over hoe we nieuwe generaties beginnende lezers die problemen kunnen besparen. Van goede voornemens als 'maximaal inzetten op taal' moeten we niet erg veel verwachten: ze zijn niet concreet en ze gaan voorbij aan het simpele feit dat leesonderwijs en taalonderwijs verschillende dingen zijn. Een oplossing voor de leesmalaise onder onze jongeren zal moeten beginnen bij helder, correct, taalkundig verantwoord leesonderwijs. Wij weten hoe mensen leren, hoe het schrift werkt en hoe het schrift dus moet worden aangeleerd. Want heldere en correcte instructie is altijd en voor iedereen beter dan warrige en foute. In deze lezing laat Erik Moonen zien hoe dat gaat.

Prof. dr. Eric Moonen is doctor in de Taal- en Letterkunde (KU Leuven) en taaldocent (Duits en Academisch Nederlands) aan de UHasselt. Hij schreef onder meer 'Exit dyslexie. Zeker leren lezen met de Alfabetcode'. In dat boek staat alles wat je moet weten en alles wat je moet doen om elk kind een vlotte lezer te helpen worden. Eric Moonen besteedt flink wat tijd aan het uitvissen van wat er fout kan gaan in het leesonderwijs, uitleggen waarom het fout is en uitwerken hoe het foutloos kan.

Maandag 9 februari 2026 – 14.00u

George en Ira Gershwin: briljante Tin Pan Alley songwriters én grondleggers van de moderne popsong.

PROF. DR. JEROEN D'HOE - KU LEUVEN

In deze lezing biedt Prof. dr. Jeroen D'hoë een diepgaande blik op het werk van George en Ira Gershwin, iconische figuren uit de Amerikaanse muziekgeschiedenis, die met hun composities de basis legden voor de moderne popsong. Door hun unieke mix van klassieke, jazz- en populaire muziekgenres brachten ze niet alleen muziek die tot op de dag van vandaag leeft, maar ook een fundamentele transformatie in de manier waarop populaire muziek werd geschreven en ervaren. George Gershwin (1898-1937) was een veelzijdig Amerikaans componist en pianist die zich bewoog tussen populaire, jazz- en klassieke genres. Gershwin, die opgroeide in New York, startte zijn muzikale carrière als 'song plugger' – iemand die nieuwe songs promootte in Tin Pan Alley, het legendarische centrum van Amerikaanse populaire muziek productie in het begin van de twintigste eeuw. Naast zijn composities voor de concertzaal en opera componeerde George Gershwin ook talloze songs voor Broadway Musicals en werkte daarbij meestal samen met zijn oudere broer Ira (1896-1983), een begaafde songtekstschrijver. De songs van George en Ira Gershwin hebben een blijvende invloed gehad op de popmuziek zoals we die vandaag kennen. Hun werk heeft songwriters zoals The Beatles en vele anderen geïnspireerd om verder te bouwen op de fundamenten van het Great American Songbook en Tin Pan Alley, en zo bij te dragen aan de evolutie van de moderne popsong.

In het boek 'Masters of Pop' (uitgave LannooCampus) van Jeroen D'hoë worden de verbanden en verschillen tussen de songwriting-stijlen van de Gershwin-periode en de popmuziek na de Tweede Wereldoorlog besproken. Door de inzichten van deze pioniers te bestuderen, krijgen we een dieper begrip van hoe de moderne popsong zich ontwikkelde en waarom de muziek van George en Ira Gershwin een blijvende invloed heeft behouden op de muziekwereld.

Prof. dr. Jeroen D'hoë, componist, pianist en musicoloog behaalde een doctoraat in compositie aan The Juilliard School (New York), naast masters in Musicologie (KU Leuven) en in compositie en piano (LUCA School of Arts). Hij won de Nationale Koningin Elisabeth Compositiewedstrijd (2003), de SABAM-prijs voor Compositie (2003) en de Gouden Klaproos (SABAM) voor zijn oeuvre (2008). Jeroen D'hoë is een veelzijdig componist die vanuit hedendaags-klassieke muziek uiteenlopende dialogen aangaat met andere muzikale stijlen (jazz, pop) en andere kunstvormen (video, schilderkunst), vaak in opdracht van orkesten, festivals en musea. Jeroen D'hoë is professor popmuziek en jazz aan de KU Leuven (Musicologie) en docent compositie aan LUCA School of Arts (Campus Lemmens). Hij ontving een BAEF (Belgian American Educational Foundation) fellowship (1998).

Maandag 2 maart 2026 – 14.00u

Waterstof maken met behulp van de zon - Technologie van de toekomst.

DR. IR. JAN RONGÉ - SOLHYD

Onze energie komt steeds meer uit hernieuwbare energiebronnen zoals zon en wind – meestal in de vorm van elektriciteit. Elektriciteit wordt dan ook steeds belangrijker: elektrische auto's en warmtepompen zorgen ervoor dat fossiele brandstoffen vervangen worden door groene stroom.

Maar niet alles kan aangedreven worden met groene stroom of batterijen. Zeeschepen, vliegtuigen en industriële processen hebben over het algemeen nood aan brandstoffen. En voor de chemische industrie zijn moleculen onvervangbaar. Waar zullen we deze hernieuwbare brandstoffen en moleculen vandaan halen?

Een groot deel van de oplossing ligt bij groene waterstof. De productie van groene waterstof is aan een opmars bezig. Die zal nog versnellen dankzij een innovatie uit eigen land. Solhyd is een bedrijf dat 'waterstofpanelen' in de markt zet. Dit zijn zonnepanelen die rechtstreeks waterstofgas produceren uit licht en lucht. Energie halen ze uit de zon (licht), en het water dat hiervoor nodig is, halen ze uit de lucht. De technologie is oorspronkelijk uitgevonden aan de KU Leuven en wordt nu opgeschaald om de industrie van groene waterstof te voorzien.

De CEO en oprichter Jan Rongé geeft in deze lezing meer uitleg over deze unieke technologie, en vertelt erbij hoe groene waterstof onze wereld zal veranderen.

Dr. ir. Jan Rongé is sinds 2023 CEO van SOLHYD. Hij studeerde af als bio-ingenieur aan de KU Leuven in 2012 en startte zijn doctoraatsonderzoek in 2012 aan de KU Leuven, met een PhD Fellow van het Onderzoeksfonds Vlaanderen van het FWO van 2013 tot 2016. Hij was visiting onderzoeker aan de Universiteit van Cambridge in het UK van 2014-2015. De titel van zijn doctoraatsthesis was: 'Solar-driven splitting of water vapour captured from air in photoelectrochemical cells'.

Hij heeft in de periode van 2016 tot vandaag tal van awards en prijzen verworven waaronder: Finalist van de European Inventor Award (European Patent Office) in 2022, winnaar van de TechAward van het WoTS Utrecht in 2022, genomineerde van de De Tijd Changemakers award in 2023 en in 2025 werd hij finalist van de World Hydrogen Awards (Rotterdam). Hij bleef actief aan de KU Leuven, als postdoctoraal onderzoeker, o.m. als coördinator van het Solhyd Project van 2016 tot 2022, met een indrukwekkende lijst publicaties in internationale tijdschriften, boekhoofdstukken en 5 patent applicaties. Hij is stichter of co-stichter van stichtingen, supervisor van doctoraatsstudenten, keynote spreker op congressen en hij initieerde in

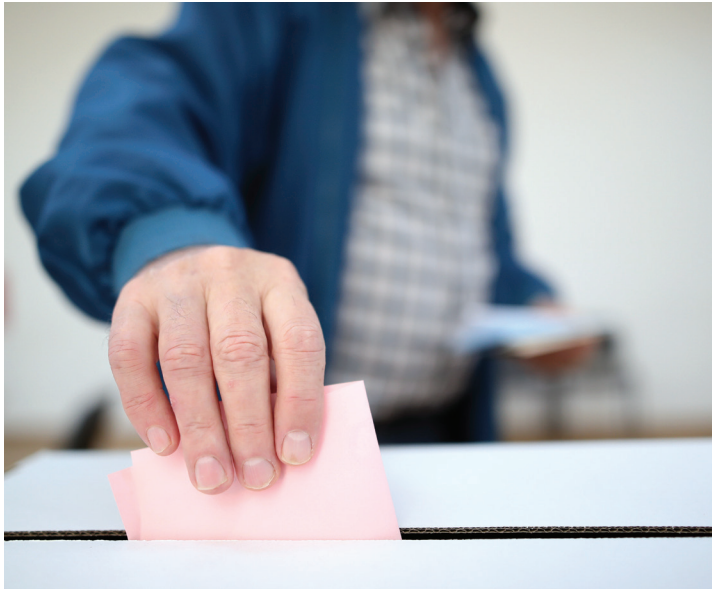

2017 aan de KU Leuven een consortium over agri voltaics, consortium dat nu de leidende rol heeft in dit onderzoek in België en welk in 2022 de Febeliec Energy Award ontving. Belangrijk ook is zijn rol in de Stichting, voorgezeten door prof. Johan Martens, stichting die in de eerste plaats kijkt naar Afrika waar nog vaak gekookt wordt op houtvuren, met grote gevolgen: luchtvervuiling, bossen die worden gekapt, meisjes die niet naar school kunnen omdat ze hout moeten sprokkelen Het alternatief vandaag is propaangas, maar kan in de toekomst waterstof zijn (bedrijf COOSHA).

Maandag 9 maart 2026 – 14.00u

De afschaffing van de opkomstplicht bij de gemeenteraadsverkiezingen. Wat nu?

PROF. DR. SOFIE HENNAU - UNIVERSITEIT HASSELT

Sinds oktober 2024 worden kiesgerechtigden in het Vlaamse Gewest niet meer opgeroepen om te stemmen voor de gemeente- en provincieraad, maar ontvangen ze een vriendelijke uitnodiging. Het resultaat: 36,5% van de kiesgerechtigde Vlamingen bleef thuis op de verkiezingsdag.

Deze lezing gaat dieper in op de gevolgen van de afschaffing van de opkomstplicht. Hebben de nieuwe spelregels geleid tot een versterking van de lokale democratie? Wie ging er nog stemmen? En werden de electorale krachtsverhoudingen in de Dorpsstraat door elkaar geschud? In een tweede deel van de lezing wordt ingezoomd op de gevolgen op langere termijn. Wat brengt de toekomst voor lokale verkiezingen? En moeten we ons heil zoeken in andere vormen van politieke participatie zoals burgerbegrotingen, volksraadplegingen of burgerpanels?

Prof. dr. Sofie Hennau is docent Bestuurskunde en Democratie aan de School voor Sociale Wetenschappen van de UHasselt. Binnen de onderzoeksgroep R4D voert zij onderzoek naar democratische en bestuurlijke hervormingen, met een specifieke focus op het lokale bestuursniveau.

Maandag 16 maart 2026 – 14.00u

Ozempic: alternatief voor een gezonde levensstijl?

PROF. DR. IR. ELLEN BLAAK - UNIVERSITEIT MAASTRICHT

De wereldwijde toename van overgewicht en obesitas en de daarmee samenhangende stijging van gerelateerde ziekten en zorgkosten maken de ontwikkeling van slimme gezondheidsstrategieën noodzakelijk. Dit kan zowel de persoonlijke gezondheid verbeteren als de druk op het zorgsysteem verminderen. De meeste van deze chronische stofwisselingsziekten, zoals obesitas, type 2 diabetes (suikerziekte) en hart- en vaatziekten, zijn gerelateerd aan levensstijl. Dieetinterventies hebben bewezen effectief te zijn in het voorkomen van chronische stofwisselingsziekten, maar de lange termijn effectiviteit laatte wensen over. Nieuwe geneesmiddelen zoals Ozempic bieden mogelijkheden. Ozempic beïnvloedt het verzadigingsgevoel, waardoor je minder eet en afvalt. Gewichtsverlies heeft zeker gezondheidsvoordelen, maar het betekent niet automatisch dat je ook gezonder eet. Een gezonde levensstijl blijft belangrijk om op de lange termijn gezond te blijven.

Daarnaast is het zo dat het voedingsadvies wat voor de één werkt, niet per se voor de ander werkt. Het voedingsadvies wordt nog steeds op bevolkingsniveau gegeven via algemene voedingsrichtlijnen die gebaseerd zijn op groepsgegevens (een one-size-fits-all benadering). Echter, voedingsadvies op basis van een precisiebenadering (voeding op maat) zal mensen in staat stellen en motiveren om een actieve rol te spelen in hun eigen gezondheid. Deze lezing zal zich richten op de effectiviteit van Ozempic en gerelateerde medicatie en/of leefstijl in de preventie of behandeling van overgewicht en gerelateerde ziekten.

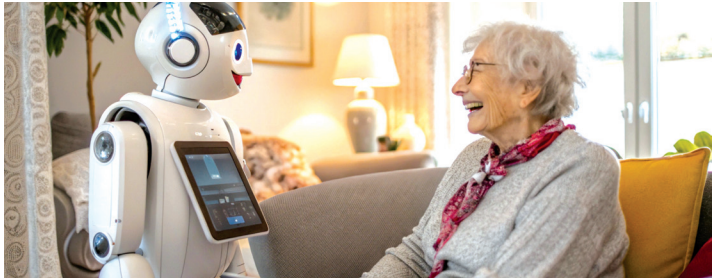
Prof. dr. ir. Ellen Blak is een gerenommeerd wetenschapper en hoogleraar Human Biology aan de UMaastricht. Haar onderzoek richt zich op de wisselwerking tussen organen, zoals de darm, het vetweefsel en de spieren, en hun rol in obesitas, insulineresistentie en type 2 diabetes mellitus. Haar werk richt zich niet alleen op de oorzaken van metabole aandoeningen, maar ook op hoe gepersonaliseerde (precisie) voeding en leefstijl kan bijdragen aan het keren van deze processen.

Maandag 23 maart 2026 – 14.00u

Hoe willen ouderen - vandaag en morgen - wonen?

PROF. DR. ANN PETERMANS - UNIVERSITEIT HASSELT

Hoe woon jij het liefst? De meeste Vlamingen dromen ervan om zo lang mogelijk in hun eigen woning en buurt te blijven. Maar wist je dat op dit moment maar liefst 4 op de 10 ouderen in een huis wonen dat niet echt senior-proof is?

Er bestaan al heel wat andere woonvormen en concrete initiatieven in België, maar ze zijn niet altijd even bekend. Toch zien we de laatste jaren een toenemende belangstelling in Vlaanderen voor woonvormen zoals kangoeroewonen of cohousen. Ook vanuit de bouwsector biedt deze tendens interessante opportuniteiten.

In deze lezing staat Prof. dr. Ann Petermans stil bij recent onderzoek in Limburg en Vlaanderen, waaronder het HOUSE-onderzoek. Zij gaat dieper in op verschillende woonvormen, waarom mensen hiervoor kiezen, of net niet. Ze bespreekt ook drempels en opportuniteiten die ontwerpers ervaren wanneer ze bouwen voor innovatie, wonen en ouderen.

Prof. dr. Ann Petermans is verbonden als hoofddocent aan de faculteit Architectuur en Interieurarchitectuur van de UHasselt, haar onderzoek gebeurt binnen de onderzoeksgroep ArcK - designing for wellbeing and diversity. Ze studeerde communicatiewetenschappen aan de K.U. Brussel en UGent en behaalde een doctoraat in de Architectuur, Interieurarchitectuur aan UHasselt. Ze produceerde een indrukwekkende lijst van publicaties: tijdschriftartikels, co-geëditteerde boeken, boekhoofdstukken en internationale conferentie papers.

Haar onderzoeksexpertise wordt nationaal en internationaal erkend en benut in beleidsvorming en maatschappelijke valorisatie. Ze is lid van de redactieraad van The Design Journal, reviewer voor toonaangevende journals en conferenties, co-convenor van SIGWELL (Design Research Society's Special Interest Group on Design for Wellbeing, Happiness and Health), wetenschappelijk comité lid van ARCH-conferenties.

Maandag 30 maart 2026 – 14.00u

Inkomensongelijkheid in België: nieuwe inzichten in een paradox.

PROF. DR. ANDRÉ DECOSTER - KU LEUVEN

Volgens de OESO en veel andere officiële statistieken neemt de ongelijkheid in veel Westerse landen toe. Maar is dat ook het geval in België? Een meerderheid van de Belgen denkt van wel. Nochtans schuiven diezelfde statistieken België naar voor als een uitzondering: de inkomensongelijkheid is hier niet alleen laag, ze neemt ook niet echt toe door de tijd. Deze tegenstelling tussen de algemene perceptie en de objectieve cijfers was het vertrekpunt voor een grondig onderzoek naar de evolutie van inkomensongelijkheid in België door een groep onderzoekers van KU Leuven, UAntwerpen en ULB. De resultaten van dit onderzoeksproject werden samengevat in 'De paradox van ongelijkheid in België', uitgebracht door LannooCampus.

In deze lezing worden de belangrijkste bevindingen samengevat. Prof. Decoster brengt de evolutie van inkomensongelijkheid in België nauwgezet in kaart op basis van bestaande en nieuwe bronnen. Door inkomen uit vermogen beter te belichten, en verder te kijken dan alleen maar inkomensongelijkheid, stelt dit onderzoek het beeld van België als een land met een lage en stabiele ongelijkheid grondig bij. De ongelijkheid is niet alleen hoger dan gedacht, sinds de financiële crisis is er ook een einde gekomen aan een decennialange gestage afname van de ongelijkheid.

Prof. dr. André Decoster is emeritus professor aan de Faculteit Bedrijfskunde en Economie van de KU Leuven. Hij behaalde zijn doctoraat aan de KU Leuven in 1988 en werd achtereenvolgens hoogleraar aan EHSAL Brussel (tot 1993), aan KU Leuven Campus Kortrijk (1992-2002) en is sinds 2003 stafid van de onderzoeksgroep Publieke Economie aan het departement Economie van de Faculteit Economie en Bedrijfskunde van de KU Leuven. Hij is Senior Research Fellow bij WIDER (World Institute for Development Economics Research in Helsinki). Zijn onderzoek en publicaties behoren in grote lijnen tot de toegepaste welvaartsanalyse, het betreft de constructie en het gebruik van microsimulatie modellen op basis van microdata van gezinnen, met focus op indirecte belastingen, arbeidsaanbod, de evaluatie van belastinghervormingen en de empirische analyse van veranderingen in ongelijkheid en/of armoede zowel op nationaal als internationaal niveau. Zijn onderzoek is gebaseerd op de empirische analyse van microgegevens: budgetenquêtes, inkomensenquêtes en administratieve gegevens (zoals belastingaangiften), en hoe deze statistisch te koppelen en af te stemmen op macrogegevens uit de nationale rekeningen. André Decoster was jarenlang coördinator van het Belgische nationale team in het Europese consortium dat het EUROMOD-model ontwikkelt en onderhoudt, en is stichtend lid van de International Microsimulation Association. In 2015 won hij de Taxman Award (prijs van de jury en prijs van het publiek), en de Maatschappijprijs KU Leuven, voor onderzoek met een brede maatschappelijke impact (project 'Rekening 14' om verkiezingsprogramma's van politieke partijen door te rekenen).

Maandag 20 april 2026 – 14.00u

Hoe een lichaam een tweede leven krijgt in het anatomisch onderwijs.

PROF. DR. LEEN POLEU - EM. PROF. DR. LINDA VANORMELINGEN -
UNIVERSITEIT HASSELT

In deze duo lezing worden heden en verleden naadloos aan elkaar gekoppeld. In de moderne geneeskunde vormt de kennis van de menselijke anatomie een essentieel basisonderdeel voor een wetenschappelijk gefundeerde vorm van medisch denken en handelen. Denk maar aan de uiterst gedetailleerde weergave van anatomie en pathologie in de medische beeldvorming en de 'sleutelgatoperaties'. Nochtans was dat lang niet het geval. Vanaf de oudheid was er wel een soort van nieuwsgierige belangstelling voor de bouw van het menselijk lichaam. Getuige hiervan zijn de vele eponiemen in de anatomische terminologie die verwijzen naar onderzoekers uit de oudheid. Maar voor de beoefening van het medische beroep vormde deze kennis geen essentie. Tijdens het vernieuwde onderzoeksklimaat van de Renaissance was er de enorme verdienste van onze Andreas Vesalius die voor het eerst systematische dissecties op menselijke lichamen uitvoerde en alle structuren benoemde. Nochtans werd deze kennis niet per definitie opgenomen in de opleiding van artsen. De sappentheorie uit het oude Griekenland bleef tot in de late 18de-begin 19de eeuw de geneeskunde domineren.

In het eerste gedeelte van de lezing neemt Linda Vanormelingen je mee op de reis die de anatomische kennis moest afleggen om – niet zonder moeite – een plaatsje in de medische opleiding te veroveren. En dit tot op het moment dat studenten geneeskunde zelf aan de slag mochten in de snijzaal. In het tweede deel van de lezing wordt ingegaan op wat er anno 2025 gebeurt met je lichaam wanneer je het afstaat aan de wetenschap. Hierbij worden een aantal actuele vragen belicht.

Hoe belangrijk zijn lichaamsdonoren nog in het digitale en virtuele tijdperk? Wat is het verschil tussen lichaamsdonatie en orgaandonatie? Hoe word je lichaamsdonor? Komt je lichaam dan aan UHasselt terecht? Is een lichaam balsemen anders dan het plastineren ervan? Wie kan zijn lichaam doneren? Hoe wordt in het onderwijs gebruikgemaakt van lichaamsdonoren? Welke zorg is er nodig voor anatomische preparaten en lichamen? Hoe lang is een lichaam bruikbaar in het anatomisch onderwijs? Welk type wetenschappelijk onderzoek gebeurt er op lichamen? Hoe kunnen ook chirurgen in opleiding leren van lichaamsdonoren? Wat gebeurt er met het lichaam nadat het gebruikt werd in het onderwijs?

Prof. dr. Leen Popleu studeerde geneeskunde aan de KU Leuven en werkte jarenlang als huisarts. De zorg voor patiënten combineerde ze met haar onderwijspassie door anatomie onderwijs voor verpleeg- en vroedkundestudenten aan de UCLL te Leuven. Langs een pad van toevalligheden startte ze in 2010 aan de UHasselt als praktijkassistent anatomie in 2010 en kreeg ze enkele jaren later de mogelijkheid om de professoren L. Vanormelingen en M. Vandersteen op te volgen. Sinds 2020 is ze ook voorzitter van het onderwijsteam van de opleiding geneeskunde. Patiënt gecentreerd denken en handelen, multi- en interprofessioneel werken en inzet op professionele vaardigheden binnen een uniek onderwijsmodel, zijn belangrijke accenten in de vernieuwde opleiding geneeskunde. Daarbij moet de arts van de toekomst een echte medische expert blijven, waardoor aandacht voor basiswetenschappen zoals anatomie hoog blijft. Vanuit die positie zet zij zich met een heel team in om het anatomisch onderwijs op een kwaliteitsvolle en interactieve manier te verzorgen.

Em. Prof. dr. Linda Vanormelingen behaalde het diploma genees-, heel- en verloskunde aan de KU Leuven in 1978. Na een jaar opleiding dermatologie aan de RWTH Aachen en een jaar plastische heelkunde aan het Tygerberg Hospital (Universiteit Stellenbosch in Zuid-Afrika) startte zij haar loopbaan aan de UHasselt, als assistent op de afdeling anatomie. In 1997 behaalde zij een doctoraat in de Medische Wetenschappen. Zij leverde een actieve bijdrage aan een aantal curriculumhervormingen. Haar emeritaat begon officieel in 2016, maar zij bleef nog twee jaar als emeritus met opdracht aan de slag. Momenteel verwelkomt zij geïnteresseerde bezoekers in het Orgaanmuseum op deze campus.

Maandag 27 april 2026 – 14.00u

Bouwen aan sterke bruggen tussen ziekenhuizen en de UHasselt voor een kwaliteitsvolle gezondheidszorg in zorgregio Limburg.

PROF. DR. PIET STINISSEN - UNIVERSITEIT HASSELT

Om de uitdagingen in de gezondheidszorg aan te pakken wordt sterk ingezet op samenwerking en netwerking. Dat gebeurt enerzijds bottom-up (een voorbeeld is Hospilim) maar wordt ook gestuurd door de overheid. Zo werden in Limburg twee ziekenhuisnetwerken (andreas en Linoz) opgericht om samenwerking tussen ziekenhuizen te versterken. Daarnaast bundelen de twee grote ziekenhuizen ZOL Genk en Jessa Hasselt sinds 2024 de krachten voor de uitbouw van gespecialiseerde zorg via Inez Limburg. Dit creëert ook opportuniteiten voor nog diepere samenwerking met de UHasselt via onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (onder andere Limburg Clinical Research Center). Naast de samenwerking tussen ziekenhuizen is er ook nood aan meer samenwerking en integratie met de eerstelijns (huisartsen, thuiszorg...), de geestelijke gezondheidszorg en de welzijnssector.

In deze lezing wordt ingegaan op de recente evoluties in het zorglandschap in Vlaanderen en specifiek in de zorgregio Limburg. We tonen aan hoe dit past in de uitbouw van de Health Campus in Diepenbeek en we bespreken hoe deze ontwikkelingen kunnen bijdragen aan kwaliteitsvolle, innovatieve en toegankelijke gezondheidszorg.

Prof. dr. Piet Stinissen is hoogleraar immunologie en voormalig decaan van de faculteit Geneeskunde en Levenswetenschappen van de UHasselt. Zijn wetenschappelijke interesse is gericht op de studie van auto-immuunziekten (onder andere multiple sclerose) en innovatie in de gezondheidszorg. Hij is directeur van het LCRC (Limburg Clinical Research Center), een samenwerkingsverband tussen UHasselt en de ziekenhuizen ZOL (Genk) en Jessa (Hasselt). Hij is thuis in de zorgsector onder andere als voorzitter van het ziekenhuisnetwerk andreas (Jessa Hasselt, Vesalius Tongeren, Sint-Trudo Sint-Truiden, Sint-Franciscus Heusden-Zolder), stichter van het Universitair MS Centrum (i.s.m. ziekenhuis Noorderhart) en medeoprichter van het Centrum voor de Eerste Lijn Limburg (CELL). Hij heeft ook affiniteit met het bedrijfsleven (life sciences, healthtech) via onder meer bestuursfuncties in BioVille, Health Campus Limburg en In4Care.

Maandag 4 mei 2026 – 14.00u

Humor: wat, waarom en hoe valt er te lachen?

EM. PROF. JEAN PAUL VAN BENDEGEM - VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL

De lezing heeft als voornaamste bedoeling een verkenning te presenteren van wat humor is, welke verschillende vormen van humor er bestaan, wat de effecten zijn van humor op mensen (maar ook bij chimpansees en bonobo's), welke betekenissen de lach kan hebben en, als sluitstuk, het filosofisch meest uitdagende onderwerp: waar liggen de grenzen van de humor, aangenomen uiteraard dat er zulke grenzen zijn? Zoals men van een filosoof mag verwachten zal het onderwerp na de lezing veel complexer geworden zijn dan ervoor!

Prof. dr. Jean Paul Van Bendegem is licentiaat in de wiskunde en doctor in de wijsbegeerte. Thans is hij emeritus professor aan de VUB. Voorheen was hij buitengewoon hoogleraar aan de VUB voor de vakken logica en wetenschapsfilosofie en deeltijds gastprofessor aan de UGent. Van 2005 tot en met 2009 was hij decaan van de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte aan de VUB. Naast zijn lesopdracht was hij tevens directeur van het Centrum voor Logica en Wetenschapsfilosofie (www.vub.ac.be/CLWF/) waar een twintigtal onderzoekers aan verbonden zijn en was hij uitgever van het logica-tijdschrift 'Logique et Analyse'.

Er verschenen meerdere werken van zijn hand over diverse onderwerpen. Zijn wetenschappelijk onderzoek spitst zich toe op het domein van de filosofie van de wiskunde. Aan de ene kant wordt onderzocht welke rol het oneindigheidsbegrip in de wiskunde speelt, waarbij een extreme variant wordt bestudeerd, namelijk de opvatting dat oneindigheid uit de wiskunde kan geëlimineerd worden. Aan de andere kant wordt bekeken hoe de wiskundige praktijk reëel wordt beoefend (en niet in één of andere geïdealiseerde voorstelling). Hij interesseert zich ook voor de problematiek van de relaties tussen wetenschappen en religieuze opvattingen. Het laatste onderwerp heeft zijn neerslag gevonden in 'Tot in der eindigheid. Over wetenschap, New-Age en religie' (Antwerpen: Hadewijch, 1997). Zijn maatschappelijk engagement is enerzijds zichtbaar door de talrijke lezingen die hij verzorgt voor allerlei culturele verenigingen in Vlaanderen over een brede waaier van onderwerpen (gemiddeld een honderd lezingen per jaar); anderzijds is er een zekere aanwezigheid in de media, ofwel in de vorm van radio- en tv-interviews en podcasts ofwel in de vorm van columns voor diverse kranten, tijdschriften en websites, zoals De Geus van Gent, thans De Geus.

Mechelen, Dijlestad en wereldstad in zakformaat.

Ooit was Mechelen de Bourgondische hoofdstad van de Nederlanden. Illustere figuren zoals Margaretha van Oostenrijk, landvoogdes van de Habsburgse Nederlanden en keizer Karel V brengen er een groot deel van hun leven door.

Sint-Romboutskathedraal en Grote Markt – copyright Visit Mechelen

De stad startte in de 10de eeuw eerder bescheiden. Mechelen is zelfs een achterleen van het Prinsbisdom Luik! In het begin van de 14e eeuw geldt overigens het Luikse stadsrecht, maar vanaf 1333 valt de stad onder het graafschap Vlaanderen van Lodewijk II van Nevers. Zijn kleindochter trouwde in 1369 met Filips de Stoute, hertog van Bourgondië, waardoor zowel het graafschap Vlaanderen als de stad Mechelen in het Bourgondische Rijk terechtkwamen. De 15de en een deel van de 16de eeuw zijn de gouden tijd voor Mechelen; vooral onder Margaretha van Oostenrijk, dochter van Maximiliaan I van Oostenrijk en Maria van Bourgondië. Daarna, in 1531, kantelde het politiek zwaartepunt van de Nederlanden richting Brussel met de verhuis van het hof van landvoogdes Maria van Hongarije. Mechelen blijft echter een invloedrijke stad.

De stad heeft overigens meer dan 300 beschermde gebouwen, dit is zelfs meer dan Brugge.

Ons stadsbezoek start met koffie en koek. Daarna gaan we op stap door de stad in twee etappes.

Over en langs het water – copyright Visit Mechelen

Het ene luik is een gegidste stadswandeling langs de Dijle, tussen de talloze beschermde gebouwen en door pittoreske straten. In functie van de beschikbaarheid bezoeken we de Sint-Romboutskathedraal of een ander majestueus gebouw of stadspaleis. De gids loodst ons door de huidige bruisende stad, waarbij het Bourgondisch verleden weer levend wordt.

Het andere luik is een gegidst bezoek aan het Hof van Busleyden. Het prachtige museum is in 2024 heropend en zowel de collectie als het gebouw (een stadspaleis) zijn echte blikvangers. We ontmoeten er de verschillende bewoners die leefden op het hoogtepunt van de Bourgondische Nederlanden. We ervaren het vakmanschap van kunstenaars en bewonderen de mooiste kunst van de noordelijke renaissance. Tussen de twee etappes genieten we van een lunch, letterlijk in de schaduw van de Sint-Romboutstoren.

*Haverwerf –
copyright Visit Mechelen*

Tegen het einde van de dag is er nog even vrije tijd om Mechelen op eigen houtje te verkennen of op een terrasje neer te strijken. Misschien aan de aloude brouwerij Lamot of het Anker?

Begijnhof – copyright Visit Mechelen

Van Marseille tot Parijs - In de voetsporen van Napoleon.

Na Churchill in Engeland en Karel V in Spanje, zoemen we tijdens deze reis in op Napoleon. Zoals tijdens alle reizen van de Seniorenuniversiteit gaan we op verkenning naar plaatsen die een belangrijke rol speelden bij de opkomst en val van de hoofdrolspeler. Al reizend door Frankrijk ontdekken we prachtige landschappen en historische gebouwen in wijken, erkend als Unesco-werelderfgoed.

Onze held Napoleon was niet alleen een briljant krijgsheer maar ook een revolutionaire vernieuwer. Hij maakte een einde aan een eeuwenlange heerschappij van adel en clerus. En hij bracht orde in de chaos en de bloedterreur die de revolutionairen tijdens de Franse Revolutie hadden geschapen. Op basis van de verlichtingsidealen van grote filosofen ontstonden nieuwe staatsstructuren, een burgerlijk rechtssysteem en werd de kiem gelegd voor de natiestaten.

Inspiratie werd gezocht in de oudheid bij Grieken en Romeinen en zelfs Egyptenaren, wat ook in de kunst aanleiding gaf tot een neoclassicistische kunststroming. Vele abdijen, religieuze gebouwen en residentieële kastelen werden in gebruik genomen als staatsgebouw, militaire basis of als residentie of ambtswoning van staatslieden. In de daaropvolgende periode van de eerste industrialisatie ontstonden in de grote steden levendige wijken waar de rijke burgerij zich vestigde in prachtige renaissancestijl en klassicistische gebouwen.

In de tweede helft van de twintigste eeuw ging veel van de industriële activiteit verloren en verpauperde heel wat van deze prachtige sites. Steden zoals Marseille en Lyon hebben sinds 2000 een aantrekkelijk imago gekregen. Zij trachten toeristen te lokken door in te zetten op levenskunst en erfgoed, ingebed in toekomstgerichte stadsontwikkeling. We bezoeken er topmusea, waarvan niet alleen de inhoud maar ook de verpakking excelleert in kunstzinnigheid en creativiteit.

Het laat ons daarbij toe om op levendige pleinen en lanen te genieten van die authentieke Franse levenswijze, die wij nog steeds bestempelen als 'leven zoals God in Frankrijk'. We maken kennis met echte luxe producten zoals

Marseille - overzicht oude haven en Mucem - Foto Tuana

parfum en zijde kleding, historisch gegroeid in steden zoals Grasse en Lyon. En uiteraard ook met de Franse keuken en de nog steeds legendarische wijncultuur.

Voorlopig reisprogramma

Na onze vlucht naar **Marseille** starten we onze reis met een wandeling in Marseille. We bezoeken het Musée des Civilisations de l'Europe et de la Méditerranée (MUCEM) dat pas in 2013 geopend werd en nu de culturele trekpleister is van Marseille. Het oude historisch fort Saint Jean dat in 2013 volledig werd gerestaureerd is verbonden via een passerelle met een gebouw in modernistische stijl. In het museum leren we alles over de geschiedenis van Marseille, van de prehistorie tot op vandaag. We krijgen een mooi uitzicht over deze prachtige stad en haar omgeving vanop een indrukwekkende belvédère aan de Notre Dame de la Garde. We genieten nog van de mediterrane voeding en wijnen op een van de vele terrassen in de levendige historische binnenstad aan de 'Quai Des Belges'.

We zetten onze reis met een luxe autocar verder langs het nationaal park **Les Calanques**: een hagelwit kalklandschap, bezaaid met rotsen, die wel ruïnes lijken met diepe inhammen gevuld met diepblauw water. Langs de kust van de Middellandse Zee bereiken we Golfe Juan. Op deze plaats kwam Napoleon aan land na zijn vertrek uit Elba, zijn eerste verbanningsoord. Hij vatte er een triomfantelijke tocht aan van 100 dagen, die evenwel roemloos eindigde in Waterloo, waar hij definitief verslagen werd.

Vanuit het nabijgelegen **Cannes** vertrekt de 314 kilometer lange **Route Napoleon**, nog steeds een van de mooiste cultuurlandschappelijke routes van Frankrijk.

“De arend zal van klokkentoren tot klokkentoren vliegen tot de torens van de Notre-Dame”. Zo kondigde de balling van Elba zijn terugkeer naar de Tuileries aan. Op weg naar Grenoble geniet je van prachtige landschappen met groene heuvels en lavendelvelden rond het parfumstadje Grasse. Op vele plaatsen heeft Napoleon een historische stempel gedrukt maar zeker op de herdenkingsplaats ‘Prairie de la Rencontre’ bij Laffrey, waar de vele militairen van het Frans leger deserteerden en opnieuw het kamp van de kleine Generaal kozen.

De route Napoleon eindigt in **Grenoble** – gekend als de vrijheidsstad, waar de Franse revolutie werd voorbereid en Napoleon zijn triomfantelijke wederintrede deed. We reizen door naar Lyon waar Napoleon als consul zijn belangrijkste hervormingen doorvoerde.

Lyon Place des Terreaux

Lyon is de op een na de grootste stad van Frankrijk en profileert zich heden ten dage als een moderne stad maar met respect voor haar verleden. Sinds 1998 is heel het historisch centrum, met de wijken Fourvière, Vieux-Lyon, Presqu'île, Croix-Rousse opgenomen op de lijst van Unesco Werelderfgoed. De charme van Vieux Lyon vind je vooral op de verborgen binnenpleintjes, en de traboules, de overdekte passages die zo typisch zijn voor Lyon. In de wijk Fourvière herinneren de heuvel en opgravingen aan het verleden als Romeinse stad Lugdunum. Presqu'île kenmerkt zich door haar classicistische architectuur met onder meer winkelgaanderijen, de opera en pleintjes waar het fijn vertoeven is. De arbeiderswijk van de zijdewevers Croix-Rousse is nu een hippe wijk. Maar je kan er nog steeds het vakmanschap van de zijdefabrikanten bewonderen in enkele opengestelde ateliers. De wijk La Confluence is er nu al een schoolvoorbeeld van hedendaagse architectuur en urbanisatie, ook al is het 'work in progress'. We bezoeken er het antropologisch museum nieuwe stijl, het Musée des Confluences, dat pas in 2014 werd geopend.

Lyon - Musée des Confluences - Foto Linda

We reizen verder naar Parijs en rijden door de **Bourgognestreek**. Op 24 februari 1790 werd Bourgondië in vier departementen verdeeld. De goederen van de clerus, inclusief hun wijngaarden, worden verkocht aan burgers. Zo komt ook het bekende wijnhuis Clos de Vougeot in handen van Parijse bankiers.

Wijnhuis Clos de Vougeot

We laten er ons onderdompelen in de sfeer van de middeleeuwen, waar adel en Clerus de absolute machthebbers waren en bezoeken er de Abdij van Fontenay. Een van de oudste Cisterciënzerabdijen, volledig gerestaureerd in romaanse stijl. We vervolgen onze reis naar Parijs via **Fontainebleau**.

Malmaison - Foto Linda

Alhoewel het door verschillende Franse koningen bewoond werd, overleefde het wonderwel de Franse Revolutie. Weinigen weten trouwens dat het beroemde schilderij Mona Lisa de wand van dit paleis tooide, vooraleer het naar het Louvre verhuisde. Het is gelegen in een prachtig bos en werd door de koningen gebruikt als luxueus jachthuis. Napoleon maakte er zijn geliefde tweede verblijfplaats van. Hij brengt er zelf heel wat vernieuwingen aan en verblijft er tot aan zijn verbanning naar Sint-Helena. Op de Cour des Adieux nam hij afscheid van zijn keizerlijke garde. Acht zalen van het kasteel zijn gewijd aan Napoleon. Je vindt er heel wat schilderijen, beelden, edelsmeedwerk, maar ook wapens, kleding en uniformen. In een ander jachtdomein in het Bois de Vincennes ligt een ander jachthuis, vanaf de 11de eeuw eigendom van het Franse hof. In de 14de eeuw groeide dit jachtslot uit tot een weerbare burcht. Je kan er nog steeds de hoogste donjon van Europa zien en een muur van 1100 meter rond Vincennes met 9 torens. Deze werd afgebroken door Napoleon toen hij er kanonnen plaatste en in de gebouwen een arsenaal inrichtte. De Sainte Chapelle is nog steeds te bezichtigen en was een bekend pelgrimsoord waar de heilige relikwie van de doornenkroon werd vereerd. Het was gedurende vele jaren een staatsgevangenis voor VIPs uit die tijd.

Aan de rand van Parijs, in het lommerrijke **Rueil-Malmaison**, bevindt zich het Musée National des Châteaux de Malmaison et Bois-Préau. Hier woonde Joséphine de Beauharnais, Napoleons eerste vrouw en hier manifesteert zich een meer intieme zijde van de keizerlijke macht. Malmaison fungeerde als laboratorium voor staatsstructuren en hervormingen, een villa waar kunst, politiek en botaniek samenkwamen onder de sluier van een zogenaamd privéleven.

We bezoeken **Parijs**, een stad die zich niet eenvoudig laat doorgronden. Haar straten zijn gelaagd met geschiedenis, haar pleinen resoneren met politieke retoriek en haar monumenten zijn stille getuigen van de ambities van koningen, keizers en republieken. Voor de aandachtige bezoeker onthult Parijs zich niet alleen als een toeristische bestemming, maar als een intellectueel labyrint waarin macht, kunst en herinnering samenkomen. In het hart van Parijs staat Napoleon Bonaparte, de man die zich in steen en marmer heeft laten vereeuwigen. Zijn fysieke nalatenschap is nergens tastbaarder dan in het Hôtel des Invalides, oorspronkelijk opgericht door Lodewijk XIV als een rustplaats voor zijn oorlogsinvaliden. Maar het is onder de vergulde koepel van de Église du Dôme, een architectonisch hoogtepunt van de Franse barok, dat de keizer zijn eeuwige rustplaats vond. De graf crypte, ontworpen door Visconti in 1840 bij de repatriëring van Napoleons stoffelijk overschot vanuit Sint-Helena, is bewust theatraal: de bezoeker daalt af naar de tombe, als een symbolische buiging voor de man die Europa herschreef.

Een andere ruimte waar geschiedenis zich monumentaal manifesteert, is de Notre-Dame, het gotische meesterwerk op het Île de la Cité. Napoleon koos deze plek uit voor zijn keizerskroning in 1804, waarbij hij in een daad van zelfbewuste machtsrepresentatie, paus Pius VII letterlijk de kroon uit handen nam om zichzelf te kronen. Het is daarmee niet enkel een symbool van goddelijke orde, maar ook van seculiere wilskracht. Na de desastreuze brand in 2019 herrees dit gotisch monument in december 2024 uit haar as. Het resultaat is adembenemend. Het plein rond de kerk wordt heringericht door de Hasseltse landschapsarchitect Bas Smets. We zetten onze wandeling door Parijs verder naar de Cour Carrée van het Louvre, een stille, bijna sacrale ruimte omsloten door renaissancistische en klassieke façades. Voor Napoleon was het Louvre geen museum, maar een trofee huis: een tempel van de kennis én van de overwonnen naties. De kunstwerken die hij uit heel Europa liet aanrukken werden tentoongesteld als cultureel bewijs van zijn superioriteit, en het Louvre groeide uit tot een symbool van intellectuele hegemonie.

Parijs is een stad die herinnering sublimeert en politiek vertaalt in steen. Voor wie met een geoefend oog kijkt, vormen de monumenten van de stad een filosofisch discours over macht, over schoonheid en over de kwetsbaarheid van menselijke ambities. We eindigen onze reis in Mont-Saint-Jean, waar op zondag 18 juni 1815 de Slag bij **Waterloo** plaatsvond. Deze veldslag markeerde het definitieve einde van Napoleons politieke en militaire macht. Na zijn ontsnapping van Elba en de Triumftocht van de Honderd Dagen hoopte Napoleon zijn verloren imperium te herstellen, maar hij onderschatte de vastberadenheid van de geallieerde machten. Waterloo werd het symbool van de grenzen van ambitie, zelfs voor een genie als Napoleon.

Praktisch

Er worden drie reizen gepland in de periode half mei – half september 2026. (data worden gecommuniceerd bij aanvang van het nieuwe academiejaar). Een vierde reis wordt voorlopig gepland, maar gaat slechts door wanneer het minimum aantal van 30 reizigers bereikt wordt op basis van een wachtlijst. Het definitieve reisprogramma met de deelnameprijs wordt begin november 2025 verstuurd aan de leden van de Seniorenuniversiteit.

Deze exclusieve reis wordt volledig op maat gemaakt voor de Seniorenuniversiteit UHasselt en begeleid door professionele Vlaamse (en bij voorkeur Limburgse) gidsen en reisleiders. Wij voorzien steeds in een dubbele reisleiding en doen slechts sporadisch beroep op lokale gidsen ter plaatse. Het maximale aantal deelnemers is 35 per reis, minimaal 30. De reizen van de Seniorenuniversiteit vereisen enige fitheid. Het zijn meerdaagse reizen waarbij er heel wat gewandeld wordt, vaak op hellend en geaccidenteerd terrein. We verblijven tijdens de reis ook in meerdere hotels (meestal een viertal) en verplaatsen ons geregeld over vrij lange afstanden. In steden doen we langere wandeltrajecten. We vliegen met Brussels Airlines naar Marseille en reizen verder door met onze eigen in Limburg gecharterde bus door Frankrijk en zo terug naar huis.

GDPR beleid Seniorenuniversiteit Hasselt

De UHasselt en het Bestuur van de Seniorenuniversiteit UHasselt hechten zeer veel belang aan de bescherming van de persoonsgegevens die de leden bij hun inschrijving doorgeven. De ingewonnen gegevens betreffen naam, voornaam, geboortedatum, nationaliteit, thuisadres, telefoonnummer, gsm-nummer, bankrekeningnummer en privé e-mailadres. Deze gegevens worden uitsluitend door ons gebruikt om de ledenadministratie en onze dienstverlening (lezingen, daguitstap, meerdaagse reis) te kunnen uitvoeren alsook om de leden van de Seniorenuniversiteit te kunnen uitnodigen voor relevante UHasselt gerelateerde activiteiten die zich richten op senioren als doelgroep. Genoemde gegevens worden aan geen andere personen, instanties of organisaties doorgegeven. Ze worden ook geenszins voor commerciële doeleinden aangewend. Personen die zich inschrijven als lid van de Seniorenuniversiteit UHasselt, verklaren zich door hun inschrijving akkoord met het boven aangehaalde gebruik van hun gegevens. Voor meer detailinformatie over het privacy-beleid van de UHasselt dat door het Bestuur van de Seniorenuniversiteit UHasselt wordt onderschreven, verwijzen we naar de privacyverklaring van de UHasselt op het volgende webadres:
www.uhasselt.be/nl/gebruiksvoorwaarden-privacy

PRAKTISCHE INFORMATIE

Een abonnement voor de volledige reeks van 24 lezingen kost € 110. Wie geen abonnement neemt, kan afzonderlijke lezingen bijwonen tegen een entreegeld van € 10 per lezing - bij voorkeur te betalen met Bancontact aan de ingang van de zaal.

Let op: dit kan echter alleen als er nog plaatsen beschikbaar zijn.

Na de lezing is er een korte pauze en worden de vragen verzameld voor de afsluitende vragenronde tijdens het tweede gedeelte van de lezing. Abonnees die de vragenronde niet willen bijwonen kunnen dan de zaal verlaten.

De lezingen vinden plaats op maandagmiddag stipt vanaf 14.00 uur in de zalen van Kinopolis Hasselt, Via Media 1 3500 Hasselt.

INSCHRIJVINGEN

Ten gevolge van nieuwe inschrijving software die de UHasselt in gebruik heeft genomen kunnen de inschrijvingen voor het nieuwe academiejaar pas starten vanaf ten vroegste juli. Wie lid was in 2024-2025 ontvangt de brochure en de uitnodiging om opnieuw in te schrijven. Iedereen die wenst in te schrijven dient te beschikken over een eigen e-mailadres. De leden van 2024-2025 hebben tot eind juli 2025 voorrang om hun abonnement te vernieuwen en het inschrijvingsgeld van € 110 te betalen (na ontvangst van betalingsgegevens).

Wie op de wachtlijst vermeld staat, krijgt mogelijk (afhankelijk van de beschikbare plaatsen) eind juli 2025 een uitnodiging om een abonnement te nemen (inschrijvingsgeld € 110). Wie nog niet op de wachtlijst vermeld staat kan zich hierop registreren via de website www.seniorenuniversiteit.be -> lid worden -> aanmeldingsformulier. Na het invullen en verzenden van dit formulier, wordt men aan de wachtlijst toegevoegd.

Let wel: alleen leden abonnees en hun partner kunnen zich inschrijven voor de culturele daguitstap en de meerdaagse culturele reis.

MEER INFORMATIE OVER DE LEZINGEN

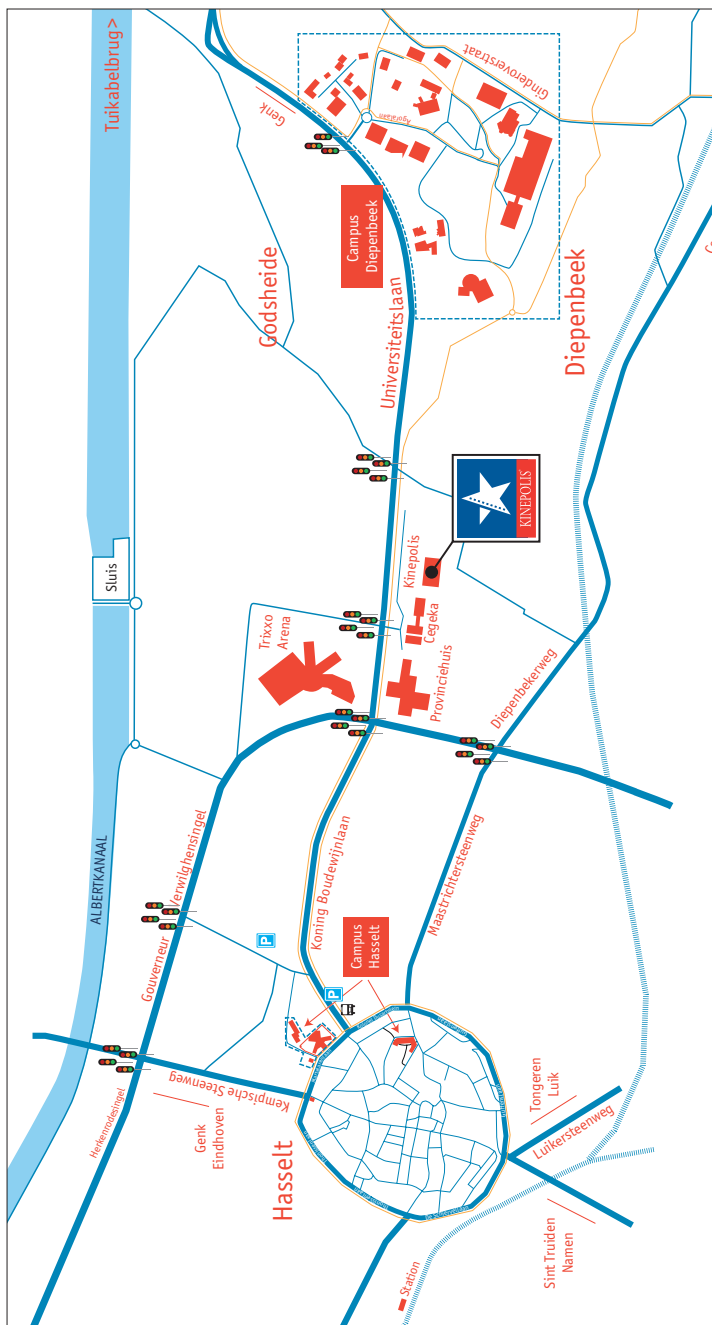
Universiteit Hasselt Campus Diepenbeek

Claire Prenten - tel. 011 26 80 46 - claire.prenten@uhasselt.be

www.seniorenuniversiteit.be

HOE BEREIKT U DE CAMPUS?

Kinopolis Hasselt is vlot bereikbaar met de wagen. Er is gratis parking beschikbaar, waarvan een deel overdekt is. Ook met het openbaar vervoer kan u vlot Kinopolis bereiken. Vanaf de stations van Hasselt (bussen 12, 44, 45, 20a, 20b) en Genk (bussen 12 en 45) is er een regelmatige verbinding van De Lijn naar Kinopolis - stopplaats Provinciehuis. De uurregelingen vindt u onder www.delijn.be.

UITGAVE
UHasselt

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Jos Thys
Kiezelstraat 100
3500 Hasselt

REDACTIE
Jos Thys

EINDREDACTIE
Betty Goens

LAY OUT
Dave Bosmans - UHasselt

FOTO's
Adobe Stock
Liesbeth Driessen

DRUK
HALETRA-LEËN NV

SENIORENUNIVERSITEIT HASSELT

Universiteit Hasselt
Martelarenlaan 42
3500 Hasselt
Tel. 011 26 80 46
www.senioreneniversiteit.be